

Советы Карары

2020 елның 28 августы

317№

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының вәкиллекле органы каршындагы Яшьләр парламенты турындагы Нигезләмәне раслау хакында

2003 елның 6 октябрдәге "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында"гы 131-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясындагы 1 өлешенә 27 пунктна, Әлки муниципаль районы Уставына таянып, яшьләрнең ижтимагый, сәяси тормышта катнашуын тәмин итү, яшьләрне районның социаль - икътисадый проблемаларын хәл итүгә жәлеп итү, дәүләт, муниципаль идарә һәм икътисад өлкәсендә алга таба эшләрү өчен яшьләрне әзерләү һәм алга этәрү системасын булдыру, муниципаль хакимият органнарының кадрлар резервын формалаштыру, яшьләрдә ижади граждандык позициясен формалаштыру максатында Әлки муниципаль район Советы КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының вәкиллекле органы каршындагы Яшьләр парламенты турында Нигезләмәне расларга.
2. Әлки муниципаль районы Советының 2015 елның 26 февралдәге «Әлки муниципаль районы Советы каршындагы Ижтимагый яшьләр палатасы төзү турында»гы 104 номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.
3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының рәсми сайтында һәм Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрәндәге «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» бастырып чыгарырга.
4. Карар рәсми басылып чыккан (халыкка житкерелгән) көнәнән үз көченә керә.

Совет Рәисе,
Әлки муниципаль районы Башлыгы:

А. Ф. Никошин

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының (муниципаль берәмлекнең) вәкиллеке органы каршындагы Яшьләр парламенты турында Нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Әлки муниципаль районы вәкаләтле орган каршындагы Яшьләр парламенты (алга таба – Яшьләр парламенты) яшьләрнең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен законнар һәм норматив хокукий жайга салу өлкәсендә Әлки муниципаль районы вәкиллеке органы (алга таба - вәкиллеке орган) эшчәнлегенә ярдәм итү, яшьләр проблемаларын хәл итү буенча тәкъдимнәр әзерләү, яшьләр өчен законнар чыгару эшчәнлегенә күнекмәләрен үзләштерү һәм Татарстан Республикасы яшьләренең Россия яшьләр парламентаризмы хәрәкәтендә катнашу өчен шартлар тудыру максатларында оештырыла.
2. Яшьләр парламенты вәкиллеке орган каршындагы киңәшмә һәм консультатив орган булып тора һәм үз эшчәнлеген әлегә Нигезләмә һәм Яшьләр парламенты регламенты нигезендә ижтимагый башлангычларда гамәлгә ашыра.
3. Яшьләр парламенты вәкиллеке орган вәкаләтләре вакытында формалаша.

II. Яшьләр парламентының төп бурычлары

4. Яшьләр парламентының төп бурычлары булып тора:
 - 1) муниципаль берәмлек территориясендә кулланыла торган яшьләрнең хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы норматив хокукий актлар (алга таба - норматив хокукий акт) эшлэгәндә яшь гражданнарның инициативаларын күрсәтүдә ярдәм итү;
 - 2) яшьләрнең хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре өлкәсендә норматив хокукий актларны камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү;
 - 3) муниципаль берәмлекнең яшьләр хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы норматив-хокукий актлары проектларын карауга әзерләү буенча вәкиллеке орган эшчәнлегендә катнашу;
 - 4) яшьләрнең хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы норматив-хокукий актларга мониторинг ясауны гамәлгә ашыру буенча вәкиллеке орган эшчәнлегендә катнашу;
 - 5) муниципаль берәмлек территориясендә яшьләрнең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау өлкәсендәге законнарны гамәлгә ашыруга жәмәгать контролен гамәлгә ашыру;
 - 6) яшьләр даирәсендә яшьләрнең хокукий культурасын һәм юридик грамоталылыгын күтәрүгә һәм актив гражданлык позициясен формалаштыруга юнәлдерелгән агарту һәм аңлату эшләре үткөрү;
 - 7) дәүләт яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыру буенча жирле үзидарә органнары эшчәнлегенә турында яшь гражданнарның фикерен өйрәнү;
 - 8) ижтимагый әһәмиятле идеяләрне һәм инициативаларны алга этәрү һәм аларга ярдәм итү, тәҗрибә уртаклашу максатларында халыкара, гомумроссия, төбәкара, төбәк һәм жирле яшьләр һәм балалар ижтимагый берләшмәләре белән даими хезмәттәшлекне гамәлгә ашыру;
 - 9) Татарстан Республикасы Дәүләт Советы каршындагы Яшьләр парламенты белән мэгьлүмати хезмәттәшлекне гамәлгә ашыру;
 - 10) Яшьләр парламентын булдыру максатларына туры килә торган һәм законнарга каршы килми торган башка мәсьәләләрне хәл итү.

III. Яшьләр парламенты составы һәм оештыру тәртибе

5. Яшьләр парламенты эгзасы буларак аларның вәкаләтләрен раслау көненә 18 яшьтән 35 яшькә кадәрге Татарстан Республикасы территориясендә яшәүче Россия Федерациясе гражданны Яшьләр парламенты эгзалары була ала.

6. Яшьләр парламенты конкурс нигезендә муниципаль берәмлек яшьләрен тәкъдим итүче гражданныдан - вәкиллеке органдагы депутатлар саны белән бер үк санда төзелә;

7. Яшьләр парламентының әлеге Нигезләмәнең 6 пункттында күрсәтелгән яшьләр вәкилләреннән төзелә торган персонал составы, Татарстан Республикасы территориясендә үткәрелә торган конкурс нәтижеләре буенча һәм әлеге Нигезләмәгә кушымта булып торучы Яшьләр парламентын формалаштыру буенча конкурс турындагы Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

8. Яшьләр парламенты составына Татарстан Республикасы Дәүләт Советы каршындагы тиешле муниципаль берәмлек яшьләрен тәкъдим итүче Яшьләр парламенты эгзалары керә. Тиешле муниципаль берәмлек яшьләрен тәкъдим итүче яшьләренә Татарстан Республикасы Дәүләт Советы каршындагы Яшьләр парламенты эгзасына кабул итү конкурстан тыш гамәлгә ашырыла.

9. Яшьләр парламенты эгзалары булып аларны яшьләр парламенты составына кабул итү көненә 35 яшькә кадәрге вәкиллеке орган депутатлары булырга мөмкин. Вәкиллеке орган депутатларын Яшьләр парламенты составына кабул итү конкурстан тыш гамәлгә ашырыла.

10. Яшьләр парламенты составына керү нияте турында гариза вәкиллеке орган депутаты тарафыннан Яшьләр парламенты Советына жибәрелә.

11. Яшьләр парламенты эгзасы вәкиллеке органда фракциясе булган (алга таба - партия вәкиле) партия вәкиле булырга мөмкин. Партия вәкиле, вәкиллеке органга сайлауларда тиешле партия кандидатлары исемлеге составына кергән Яшьләр парламенты составына кертелгән көнгә 35 яшькә кадәрге Россия Федерациясе гражданы булырга мөмкин. Яшьләр парламенты составына партия вәкилләрен кабул итү конкурстан тыш гамәлгә ашырыла.

12. Яшьләр парламенты составына партия вәкилен кабул итү партия вәкиленең шәхси гаризасы һәм вәкаләтле органда тиешле фракциянең документаль рәсмиләштерелгән карары нигезендә Яшьләр парламенты Советы тарафыннан гамәлгә ашырыла. Яшьләр парламенты составына партиянең берәр вәкиле кабул ителә.

13. Алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты вәкиллеке органда конкурс буенча сайланган депутатлар санына тигез кеше санын, тиешле муниципаль берәмлек яшьләрен тәкъдим итүче Татарстан Республикасы Дәүләт Советы каршындагы Яшьләр парламенты эгзалары, вәкиллеке орган депутатлары һәм конкурстан тыш составка кертелгән партияләр вәкилләре санын исәпкә алып, Советы Яшьләр парламентының йомгаклау сан составын билгели һәм Яшьләр парламенты эгзаларының вәкаләтләрен раслый. Беренче чакырылыш Яшьләр парламентының йомгаклау санын билгеләү һәм аның эгзаларының вәкаләтләрен раслау муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы каршындагы Ижтимагый яшьләр палатасы Советы тарафыннан, ә ул булмаганда - вәкиллеке орган тарафыннан гамәлгә ашырыла.

14. Үз кандидатурасын күрсәткән Яшьләр парламенты эгзасы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, әлеге Нигезләмәнең 6 пункты нигезендә, Яшьләр парламенты карары һәм тиешле исемлек буенча иң күп тавыш алган кандидат Яшьләр парламенты эгзасы була. Күрсәтелгән карар Яшьләр парламенты Советы тарафыннан 10 көн дәвамында кабул ителә.

15. Әлеге Нигезләмәнең 14 пункттында күрсәтелгән исемлектә, иң күп тавыш алган башка кандидатлар булмаган очракта, яшьләр парламенты эгзаларын сайлау әлеге Нигезләмә нигезендә конкурс уздыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

16. Конкурс нәтижеләре буенча Яшьләр парламенты эгзалары саны әлеге Нигезләмәнең 6 пункттында билгеләнгән санга туры килмәсә, Яшьләр парламенты эгзаларының житмәгән санын сайлау әлеге Нигезләмә нигезендә конкурс үткәру юлы белән гамәлгә ашырыла.

17. Яшьләр парламенты Регламентында каралган очракларда Яшьләр парламенты эгзасы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла.

IV. Яшьләр парламенты эшен оештыру

18. Яшьләр парламентының беренче утырышы алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты Советы тарафыннан (беренче чакырылыш Яшьләр парламентының беренче утырышы Муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы каршындагы Яшьләр ижтимагый палатасы советы тарафыннан, ә ул булмаганда - вәкиллекле орган тарафыннан) чакырыла.

19. Яшьләр парламентының беренче утырышын алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты рәисе (беренче чакырылыш Яшьләр парламентының беренче утырышын-муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы каршындагы Ижтимагый яшьләр палатасы рәисе, ә ул булмаганда – вәкиллекле орган вәкиле) ачып жибәрә.

20. Беренче утырышта Яшьләр парламенты әгъзалары ачык тавыш бирү белән Яшьләр парламенты әгъзалары арасыннан рәисне, рәис урынбасарларын, жаваплы сәркатипне сайлайлар, Яшьләр парламенты Советының санлы составын билгелиләр һәм аның әгъзаларын сайлайлар, Яшьләр парламенты комиссияләрен төзиләр һәм аларның рәисләрен сайлайлар. Яшьләр парламенты рәисенә кандидатлар үз эшчәнлек программаларын тәкъдим итәргә тиеш.

Яшьләр парламенты рәисе урынбасарларының саны Яшьләр парламенты рәисе тәкъдире белән билгеләнә.

21. Яшьләр парламенты утырышы, әгәр анда Яшьләр парламенты әгъзаларының билгеләнгән саныннан кимендә өчтән икесе катнашса, тулы хокуклы була.

22. Яшьләр парламенты үз эшчәнлегенә юнәлешләргә буенча эшчеләр һәм эксперт төркемнәргә, төзүгә, тәкъдимнәр эшләргә һәм кабул итәргә, аларны вәкиллекле органга һәм жирле үзидарә органнарына жибәрергә хокуклы.

23. Яшьләр парламенты карары, әгәр аның өчен Яшьләр парламентының сайланган әгъзаларының, шулай ук аның составына кертелгән Татарстан Республикасы Дәүләт Советы каршындагы Яшьләр парламентының тиешле муниципаль берәмлек яшьләренә, вәкиллекле орган депутатларының һәм партия вәкилләренә күпчелегә тавыш бирсә, кабул ителгән дип санала.

24. Яшьләр парламенты советын вәкаләтләргә Яшьләр парламенты регламенты белән билгеләнә Яшьләр парламенты рәисе житекли.

25. Яшьләр парламенты Советы:

1) Яшьләр парламенты һәм аның комиссияләргә эшен оештыра һәм координацияли;

2) Яшьләр парламенты регламентын эшли һәм аны Яшьләр парламенты раславына тәкъдим итә;

3) чираттагы елга Яшьләр парламентының эш планнарын эшли һәм аларны Яшьләр парламентына раслауга тәкъдим итә;

4) Яшьләр парламенты регламенты нигезендә башка вәкаләтләргә гамәлгә ашыра.

26. Яшьләр парламенты комиссияләргә эшне оештыралар һәм Яшьләр парламенты утырышларында карау өчен үз функцияләренә туры китереп рекомендация һәм карар проектларын эзерлиләр.

27. Яшьләр парламенты эшендә Россия Федерациясенең Федераль Собраниясе Дәүләт Думасы, Дәүләт Советы депутатлары, муниципаль берәмлекләргә вәкиллекле органнары депутатлары, шулай ук чакыру буенча Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары житекчеләргә, муниципаль берәмлекләргә башкарма комитетлары вәкилләргә, Татарстан Республикасы территориясендә эшләүче сәясый партияләр һәм ижтимагый оешмалар житекчеләргә, башка вазыйфалар затлар катнаша ала.

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

Әлки муниципаль районы (муниципаль берәмлек)

ВӘКАЛӘТЛЕ ОРГАН КАРШЫНДА ЯШЬЛӘР ПАРЛАМЕНТЫ ФОРМАЛАШТЫРУ БУЕНЧА БӘЙГЕ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ

I. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1. Әлеге Нигезләмә Әлки муниципаль районынын вәкиллекле органы каршындагы Яшьләр парламентын формалаштыру буенча бәйге үткәрүнең гомуми принципларын һәм тәртибен билгели (алга таба - конкурс).

2. Бәйге Әлки муниципаль районынын вәкиллекле органы каршында Яшьләр парламенты (алга таба - Яшьләр парламенты) Әлки муниципаль районынын вәкиллекле органында (алга таба - вәкиллекле орган) депутатлар санына тигез халык санында составын формалаштыру максатларында уздырыла.

II. БӘЙГЕНЕ ОЕШТЫРУЧЫ

3. Бәйгене оештыру һәм үткәрүне оештыру комитеты (алга таба - Комитет) гамәлгә ашыра.

4. Комитет составы вәкиллекле орган вәкилләре, алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты (беренче чакырылыш Яшьләр парламентын - муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы каршындагы Ижтимагый яшьләр палатасы вәкилләрен формалаштыру буенча бәйге үткәрелгәндә), яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыручы муниципаль берәмлекнең башкарма хакимияте органы арасынан тигез нигездә төзелә.

5. Комитет составы, шул исәптән аның Рәисе, алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты карары белән раслана (беренче чакырылыш Яшьләр парламентын формалаштыру буенча бәйге үткәрү комитетына карата - вәкиллекле орган каршындагы Ижтимагый яшьләр палатасы карары белән, ә ул булмаганда - вәкиллекле орган тарафыннан). Комитет саны 3 кешедән дә ким була алмый.

6. Комитет:

1) Интернет челтәрәндәгә бәйгенең рәсми мәгълүмат ресурсы булган (алга таба-мәгълүмат сайты) <http://molparlament.tatar> сайтында бәйгедә катнашу өчен гаризалар кабул итә;

2) бәйгедә катнашучылар белән үзара хезмәттәшлекне гамәлгә ашыра;

3) бәйгегә йомгак ясый;

4) әлеге Нигезләмәдә каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

7. Комитет утырышы, әгәр анда Комитет раслаган эгъзаларның яртысыннан артыгы катнашса, хокуклы дип санала.

8. Комитет карары утырышта катнашучыларның күпчелек тавышы белән кабул ителә. Тавышлар тигез булганда, Комитет рәисе тавышы хәлиткеч булып тора.

9. Комитет вәкаләтләре Яшьләр парламентынын йомгаклау составы расланганнан соң туктатыла.

III. БЭЙГЕНЕ ҮТКЭРҮ ШАРТЛАРЫ ҺӘМ ТӘРТИБЕ

10. Бэйгене игълан итү, шул исәптән аны үткәру вакыты турында карар алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты тарафыннан кабул ителә. Беренче чакырылыш Яшьләр парламентын формалаштыру буенча бэйге игълан итү, шул исәптән конкурсны үткәру вакыты турындагы карар вәкиллекле орган каршындагы Ижтимагый яшьләр палатасы, ә ул булмаганда – вәкиллекле орган тарафыннан кабул ителә.

11. Бэйгене игълан итү турында карар, бэйгене үткәру шартлары һәм сроклары турында мәгълүмат Комитет тарафыннан бэйгене мәгълүмати сайтта игълан итү турында Карар кабул ителгәннән соң биш эш көне эчендә урнаштырыла, шулай ук Интернет челтәрендәге вәкиллекле органның рәсми сайтында урнаштыру өчен жиберелә.

12. Яшьләр парламенты әгъзаларына кандидатлар Яшьләр парламенты турындагы Нигезләмәнең 5 пункты белән билгеләнгән таләпләргә туры килергә тиеш.

Хөкем ителгәнлекне бетермәгәнлеге (суд хөкемен тулысынча үтәп бетермәгәнлеге) булган, шулай ук административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 20.3 һәм 20.29 статьяларында каралган административ хокук бозулар кылган өчен административ жаваплылыкка тартылган (жәлеп ителгән) затлар Яшьләр парламенты әгъзаларына кандидатлар сыйфатында катнашырга хокуклы түгел.

13. Бэйге этаплап үткәрелә.

14. Бэйгенең беренче этабы бэйгедә катнашырга теләк белдергән гражданнар тарафыннан гаризалар кабул итүне үз эченә ала.

15. Гаризалар электрон рәвештә мәгълүмати сайтка тапшырыла;

16. Гариза составына керә:

1) алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты карары белән билгеләнгән форма буенча шәхси гариза (беренче чакырылыш Яшьләр парламенты составын формалаштырганда - вәкаләтле орган каршындагы Ижтимагый яшьләр палатасы карары белән, ә ул булмаганда – вәкиллекле орган тарафыннан);

2) алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты карары белән билгеләнгән форма буенча кандидат тутырган анкета (беренче чакырылыш Яшьләр парламенты составын формалаштырганда - вәкиллекле орган каршындагы Ижтимагый яшьләр палатасы карары белән, ә ул булмаганда – вәкиллекле орган тарафыннан.). Анкетада бэйгедә катнашу өчен үз кандидатурасын тәкъдим иткән гражданның әлеге Нигезләмәнең 12 пунктында күрсәтелгән таләпләргә туры килү-килмәүне билгеләргә мөмкинлек бирүче белешмәләр мәжбүри рәвештә күрсәтелергә тиеш;

3) гражданның шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалыгы.

17. Бэйгедә катнашу өчен гражданнарның гаризалары турыдан-туры Комитет тарафыннан кабул ителә.

18. Тапшырылган (жиберелгән) гаризалар Комитет тарафыннан тикшерелә. Тикшерү нәтижәләре буенча Комитет гариза кабул итү һәм бэйгенең киләсе этабында катнашу өчен рөхсәт бирү турында карар кабул итә. Киләсе этапта катнашуга рөхсәт ителгән Яшьләр парламенты әгъзалыгына кандидат статусын ала (алга таба - кандидат).

19. Бэйгенең икенче этабы яшьләргә Яшьләр парламенты составын формалаштыру буенча бэйге буенча тавыш бирүгә жәлеп итү буенча кандидатлар катнашында чаралар үткәрүне үз эченә ала.

20. Комитет кандидатлар катнашында чаралар исемлеген формалаштыра. Һәр кандидат кандидат мөстәкыйль рәвештә билгели торган бер чарада катнашырга тиеш. Чарада кандидат катнашмаган очракта, Комитет аны бэйгедә катнашудан читләштерә.

Кандидат законнарга каршы килми торган чараларны мөстәкыйль рәвештә үткәрергә хокуклы.

21. Өченче этап кандидатлар өчен тавыш бирү үткәрүдән гыйбарәт.

22. Кандидатлар өчен тавыш бирү Интернет челтәре <https://open.tatarstan.ru/polls> (алга таба-тавыш бирү сайты) сайтында башкарыла.

23. Тавыш бирүдә Татарстан Республикасы территориясендә яшәүче 14 яшьтән 35 яшькә

кадәрле Россия Федерациясе гражданны (алга таба - тавыш бирүдә катнашучы) катнаша ала.

24. Тавыш бирүдә катнашучы кандидатларның чикләнмәгән саны өчен тавыш бирергә хокуклы. Шул ук вакытта муниципаль берәмлектән кандидат өчен бары тик Татарстан Республикасының тиешле муниципаль берәмлеге территориясендә яшәүче тавыш бирүдә катнашучы гына тавыш бирергә хокуклы.

25. Тавыш бирүдә катнашучы кандидатлар өчен бер генә тапкыр тавыш бирергә хокуклы.

26. Дүртенче этап бәйгенең тавыш бирү нәтижәләрен игълан итү һәм бастыруны үз эченә ала.

27. Татарстан Республикасының тиешле муниципаль берәмлегендә иң күп тавыш жыйган кандидатлар бәйге жинүчеләре дип таныла.

28. Тавыш бирү нәтижәләре <http://molparlament.tatar> мәгълүмати сайтында урнаштырыла.

29. Бәйгене үткәрү вакыты, шул исәптән бәйгенең һәр этабы вакыты, бәйгене үткәрү турындагы карарда билгеләнә.